

Дорогі наші жінки!

У цей весняний день прийміть мої щирі вітання з нагоди Міжнародного жіночого дня – 8 Березня!

Дуже символічно, що це свято припадає саме на весну – час, коли оживає природа, а на зміну холодам приходять теплі сонячні дні.

Ви – берегині сімейного тепла і затишку, ви – наше натхнення. Проте життя сучасної жінки не обмежується лише родиною. На вашій мудрості, силі та терпінні тримається світ, а ваша ніжність і жіночність надихають нас на нові звершення. І ми, ваші чоловіки, чудово усвідомлюємо, що без ваших таланту і праце-

любності неможливими були б успіхи нашої університетської родини.

Нехай весна живе у вашому серці за будь-яких обставин, а домівки будуть наповнені радістю і благополуччям. Нехай все в житті вдається, близькі та рідні завжди будуть здоровими, а робота приносить лише задоволення. Нехай кожен день радує вас увагою та турботою близьких, життя сповнюється новими враженнями та позитивними емоціями.

Миру та злагоди вам і вашим сім'ям! Зі святом весни, дорогі жінки!

Зі щирою повагою, Михайло Згуровський

Жінка прекрасна за своєю суттю. А коли вона окрилена – мрією, ідеями, результатами роботи, – нею неможливо не милуватися і не захоплюватися. Кожна зустріч з Наталією Дмитрівною Панкратовою – членом-кореспондентом НАН України, д.т.н., лауреатом Державної премії України в галузі науки і техніки, заслуженим діячем науки і техніки України, заступником директора з наукової роботи ПІСА, професором кафедри математичних методів системного аналізу – це маленька подія. Освічена, ерудована, з величезним професійним та життєвим досвідом, вона може говорити на будь-які теми: від догляду за зимовим садом до творчості Л.Мінкуса. Та про роботу розповідає з найбільшим піднесенням.

Натхнення працею

Професор Н.Панкратова – фахівець у галузі системного аналізу, теорії ризику, сценарного аналізу, інформаційних технологій, теорії прийняття рішень, прикладної математики, прикладної механіки. Найбільші проекти, якими вона опікується в Київській політехніці останнім часом, – діяльність Ситуаційно-аналітичного центру (САЦ) для підтримки прийняття управлінських рішень при соціальних катаклізмах і катастрофах, пошук на європейському рівні нових грантів, організація і проведення міжнародних науково-практичних конференцій.

У травні 2018 р. пройшла ювілейна, двадцята конференція SAIT (System Analysis & Information Technology), в якій взяли участь 270 представників академічних, галузевих дослідницьких установ, закладів

вищої освіти з України, Азербайджану, Грузії, Молдови. Вони підготували 152 доповіді, тези яких увійшли до збірника. Та нові часи потребують змін. І формат конференції себе вичерпав. "У зв'язку з необхідністю розширення напрямів конференції SAIT й індексу-

вання праць у базі Scopus проводиться трансформація конференції SAIT у конференцію SAIC (System Analysis & Intelligent Computing) під егідою IEEE, – повідомила Наталія Дмитрівна. – У жовтні 2018 р. була організована і проведена перша конференція The IEEE First International Conference on System Analysis & Intelligent Computing (SAIC). Усі прийняті доповіді, що були представлені на конференції SAIC, на початку грудня були розміщені в базі Scopus. Конференція SAIC буде проводитися нами на регулярній основі".

Нині всі наукові проекти, що виконуються під керівництвом Н.Д.Панкратової в ПІСА, стосуються передбачення, сталого розвитку, гарантованого функціонування складних технічних систем у реальному режимі часу під впливом нестабілізуючих факторів ризику та невизначеностей різної природи з урахуванням ресурсів допустимого ризику, і виконуються на базі САЦ. Його створено за кошти гранту в рамках програми "Наука для миру та безпеки", що є практичною

підтримкою України з боку НАТО. До роботи в Центрі залучають і студентів. Тут їм читають лекції з основ текстової аналітики, неструктурованих даних, мов програмування, практичні задачі яких безпосередньо розв'язуються на обладнанні

Н.Д. Панкратова

САЦ. За результатами реального наукового пошуку студенти виконують свої курсові, бакалаврські та магістерські роботи. У деякого потім тема магістерської, розширюючись і поглиблюючись, переростає в кандидатську дисертацію. Інтеграція навчального і наукового напрямів дає можливість здійснювати унікальні дослідження та реалізувати стратегію підготовки системних аналітиків практичної орієнтації, рівень освіти яких відповідає міжнародним стандартам.

Від Наталії Дмитрівни ніколи не почуєш "я", лише "ми" та "мої учні". Її підопічні, відчуваючи реальну тур-

боту і зацікавленість керівника, виконують свої дослідження старанно та в строк. Вони пишуть своїм наставником і намагаються її наслідувати. Н.Панкратова є автором понад 500 наукових публікацій, з них 22 монографії, 4 підручники та 5 навчальних посібників з системного аналізу. Підготувала 30 кандидатів наук, 3 докторів технічних наук, здійснювала керівництво понад 80 магістерськими роботами. Нею створена та працює наукова школа "Розробка теорії та методів системного аналізу та їх застосування до розв'язання міждисциплінарних задач різної природи". Щороку географія її робочих поїздок – на вітчизняні та зарубіжні наукові конференції й інші фахові заходи, налічує до десятка міст.

Одна з кращих учениць професора, Н.І.Недашківська, нещодавно захистила докторську дисертацію за спеціальністю "Системний аналіз і теорія оптимальних рішень", присвячену методології та інструментарію підтримки прийняття рішень (ППР) на основі ієрархічних та мережевих моделей. Запропонована методологія дозволяє підвищити достовірність розв'язків задач ППР у складних слабко структурованих системах. Побудований інструментарій використано при розв'язанні декількох практичних задач на замовлення міністерств і відомств України.

Попри складності сьогодення, Н.Д.Панкратова з оптимізмом дивиться у майбутнє. Запорукою тому – визнання та потребуваність її наукових здобутків, плеяда молодих дослідників, які залишаються працювати в ПІСА.

Н. Вдовенко

В УКРАЇНСЬКОМУ ЦЕНТРІ ГЕНДЕРНОЇ ОСВІТИ

Міжнародний телеміст жінок-лідерів

"Сьогодні об'єднуються зусилля, щоб залучити якомога більше жінок у політику, спонукати їх збільшити свою роль і вплив, – зазначила президент Форуму жінок-політичних лідерів Сільвана Кох-Мерін. – Настала пора діяти – нам потрібно міжнародне жіноче лобі, і я радю, що жінки України відкрито заявляють про свою готовність очолити державні та миротворчі процеси у своїй державі", – підкреслила вона.

Мортен Енберг як представник Генерального секретаря Ради Європи з координації програм співробітництва наголосив на важливості Стамбульської конвенції і прийнятті нормативно-правових актів, потрібних на шляху боротьби з насильством щодо жінок. Він висловив надію на ратифікацію Стамбульської конвенції українською владою.

На завершення заходу учасниці провели он-лайн голосування за Резолюцію жінок-лідерів Kyiv Global Summit: Women. Peace. Security. Її головна ідея – розширити права українських жінок, а саме 50% на високі посади, і такий самий відсоток

Телеміст жінок-лідерів, присвячений 100-річчю юридичного закріплення виборчих прав жінок в Україні, відбувся 31 січня 2019 р. У телемісті взяли участь європейські парламентарі, народні депутати України, представники міжнародних організацій, урядовці, представниці центральних та місцевих органів виконавчої влади, міські голови та депутати місцевих рад, лідерки громадянського суспільства. Київську політехніку представляла заступник директора Українського центру гендерної освіти доц. Ю.В.Стребкова.

До онлайн-обговорення глобальних викликів приєднались близько 3 тис. українок з різних регіонів нашої країни: представниці з центру зібралися в Києві, жінки півдня включалися з Одеси, сходу – з Северодонецька, півночі – з Харкова, заходу – зі Львова. Разом із жінками-лідерами з Великобританії, Литви, Грузії, Ізраїлю та інших країн світу вони обмінялися досвідом досягнення міжнародних стандартів гендерної рівності та ме-

ханізмами посилення провідних позицій жінок у політиці.

Обговорювалися питання встановлення на законодавчому рівні квот під час національного виборчого процесу, збільшення представництва жінок на всіх рівнях влади й подолання соціально-економічної дискримінації щодо жінок та забезпечення дотримання прав жінок, а також питання врегулювання військових конфліктів, подолання соціально-гуманітарної кризи і участі жінок у процесах миротворення.

Серед інших у дискусії взяли участь перший Президент України Леонід Кравчук, народні депутати Наталія Королевська та Оксана Білозір, Урядова уповноважена з питань гендерної політики Катерина Левченко, голова Офісу Ради Європи Мортен Енберг.

Ліворуч доц. Юлія Стребкова, заступник директора УЦГО

присутності в усіх органах влади. Документ прийняли одностайно. Його передадуть для розгляду у Верховну Раду України.

Инф. УЦГО

Індекс гендерного розриву: в Україні та світі

Щорічно Світовий економічний форум (World Economic Forum) проводить дослідження індексу гендерного розриву (The Global Gender Gap Index). У дослідженні вимірюється гендерна нерівність за 14 різними показниками у чотирьох основних сферах: економічна участь та кар'єрні можливості; рівень освіти; здоров'я і тривалість життя; політичні права

та можливості. Індекс вимірюється за шкалою від 0 до 1, де нуль – повна нерівність статей, а одиниця – відповідно рівність. Значення індексу інтерпретується як відсоток розриву між жінками і чоловіками, що дозволяє порівнювати поточні показники з минулими та визначати прогрес у певній сфері. Так, світовий гендерний розрив у сфері освіти з урахуванням сучасних тенденцій може бути повністю закритий лише за 14 років.

У цілому гендерний розрив у світі щороку зменшується. Лише у 2017 році вперше за всю історію підрахунку цього індексу (починаючи з 2006 року) у світі зафіксовано погіршення ситуації з гендерною нерівністю. За умови збереження існуючих тенденцій, загальний глобальний

гендерний розрив може бути закритий лише за 108 років!

Наразі повної гендерної рівності не вдалося досягти жодній країні світу. Найкраща ситуація у країнах північної Європи, зокрема в Ісландії, де гендерний розрив закритий на 85,8%, і яка, як і торік, посідає перше місце рейтингу.

За підсумками 2018 року, Україна у цьому рейтингу займає 65-те місце зі 149 країн світу (роком раніше – 61-ше місце зі 144 країн). У нашій країні дуже низьке представництво жінок у політиці та у сфері керівництва і прийняття рішень. Хоча кількість народних депутаток має тенденцію до збільшення, Україна за жіночим представництвом у Верховній Раді дуже відстає від розвинених європейських країн, тож

знову постає питання про жіночі квоти.

Значний розрив між жінками та чоловіками лишається у сфері економіки. Українська економістка Любов Жарова, аналізуючи гендерні диспропорції 2017 року в розробці штучного інтелекту, зазначає: "На основі співпраці з LinkedIn було виявлено, що в усьому світі лише 22 % фахівців у цій галузі – жінки. Це зумовлює гендерний розрив у 72 %, останніми роками він не змінюється, і поки що немає підстав сподіватися на позитивну тенденцію в майбутньому". Отже, у випускницях нашого університету є цікаві перспективи. Адже, на думку науковців, покращення ситуації з гендерним паритетом може привести до значних економічних дивідендів.

Инф. УЦГО

МОЛОДИЙ ВИКЛАДАЧ-ДОСЛІДНИК

Наполегливо працювати та самовдосконалюватися

Десять років тому щаслива і схвилювана Віта Галиш тримала в руках диплом магістра з відзнакою про закінчення Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут" та мріяла про майбутнє. Сьогодні вона кандидат хімічних наук, старший викладач кафедри екології та технології рослинних полімерів ІХФ, переможець конкурсу "Молодий викладач-дослідник 2018".

Між цими датами – напружена праця викладача і дослідника, невпинний пошук науковця. У 2011 р. В. Галиш працювала інженером в Інституті сорбції та проблем ендоекології НАН України. У 2011–2014 рр. навчалася в аспірантурі при Інституті хімії поверхні ім. О.О.Чуйка НАН України. У 2013 р. та 2015 р. виконувала науково-дослідну роботу в Технічному інституті м. Зволена (Словакія) та Університеті Ка-Фоскарі м. Венеція (Італія). У 2015 р. Віта Василівна захистила кандидатську дисертацію, отримала науковий ступінь кандидата хімічних наук. З 2015 р. – старший викладач КПІ ім. Ігоря Сікорського.

Вона автор більше ніж 80 наукових праць, брала участь у міжнародних конференціях, що проводилися в Румунії, Польщі, Словаччині, Іспанії. Читає курси "Комплексна хімічна переробка рослинної сировини" та "Очистка та рекуперация промислових викидів целюлозно-паперових підприємств", веде лабораторні та практичні заняття з фахових дисциплін. У грудні 2018 р. пройшла стажування в Королівському технологічному інституті (Стокгольм, Швеція). Крім наукової роботи, активно займається методичною роботою, а також профорієнтаційною роботою серед учнів старших класів шкіл та студентів коледжів.

Сфера її наукових інтересів – розробка ефективних екологічно безпечних, маловідходних, ресурсозберігаючих способів утилізації твердих рослинних відходів агропромислового комплексу з одержанням продуктів багатофункціонального призначення. Наукова робота полягає в хімічному модифікуванні рослинних відходів сільськогосподарства (солома різних культур) та харчової промисловості (шкірки плодово-

ягідних культур). З них одержують волокнисті напівфабрикати для виробництва картонно-паперової продукції й лігноцелюлоз-

Віта Галиш

них матеріалів, які використовують як біосорбенти для поглинання забруднювачів органічного й неорганічного походження, а також як матриць-носіїв лікарських препаратів у виробництві біокомпозитів медичного призначення. Дослідник активно долучає до наукової роботи студентів. У співав-

торстві зі студентами опубліковано більше 20 наукових праць.

Віта Галиш є учасником програми COST Action – Establishment of a Pan-European Network on the Sustainable Valorisation of Lignin за підтримки Рамкової програми Європейського Союзу "Horizon 2020", яку започатковано з метою об'єднання та координування зусиль науковців різних країн і представників великих та малих підприємств Європи з переробки рослинної сировини для спільних досліджень, пов'язаних з виділенням та фракціонуванням ароматичної складової (лігнін), дослідженням її властивостей, вивченням процесів хімічного та термічного модифікування, використання у виробництві полімерних матеріалів та ароматичних сполук.

Віта Василівна любить подорожувати та відкривати для себе нові цікаві місця, знайомитися з новими людьми, адже це завжди нові можливості та перспективи міжнародної співпраці. У планах на майбутнє – наполегливо працювати та самовдосконалюватися.

Инф. ІХФ

Молодий викладач-дослідник з ІЕЕ

У щорічному конкурсі асистент кафедри теплотехніки та енергозбереження ІЕЕ Н.А.Буяк отримала звання "Молодий викладач-дослідник – 2018". Зважаючи на плідну науково-дослідну діяльність, колектив кафедри вважає це абсолютно заслуженим здобутком і щиро вітає колегу.

Історія появи в КПІ ім. Ігоря Сікорського цієї красивої і розумної дівчини трохи незвичайна. У далекому 2007 р. активна й ініціативна студентка 4-го курсу Тернопільського державного технічного університету ім. І.Пулюя (ТДТУ) Надія Буяк серед інших представників 25-ти ВНЗ України брала участь у Всеукраїнській олімпіаді з енергетичного менеджменту, на якій виборола третє призове місце. Там вона познайомилася із завідувачем кафедри теплотехніки та енергозбереження ІЕЕ Валерієм Івановичем Дешком, що стало відправною точкою для подальшої спільної наукової діяльності. Магістерську дисертацію Надія писала під керівництвом двох наукових керівників (від КПІ і від ТДТУ), а в серпні 2009 р. отримала диплом магістра з відзнакою.

Надія Буяк

У 2009 р. Надія Андріївна вступила до аспірантури КПІ ім. Ігоря Сікорського, після закінчення якої працює асистентом кафедри теплотехніки та енергозбереження, є уважним, професійним і відповідальним викладачем.

У грудні 2017 р. молодий науковець захистила дисертацію на

здобуття ступеня кандидата технічних наук під керівництвом В.І.Дешка на актуальну тему: "Оцінювання ефективності енергетичної системи будівлі в умовах теплового комфорту". Наукові результати її дослідження спрямовані на вдосконалення нормативної бази для оцінки енергоефективності будівель. Н.А.Буяк є автором 29 наукових праць, з них 3 наукові статті в журналах, внесених до міжнародної бази Scopus, 4 – у закордонних виданнях, 14 – у наукових фахових виданнях, одна колективна монографія, два свідоцтва про реєстрацію авторського права на науковий твір.

Цілеспрямованість, вдумливість та надзвичайна працьовитість Надії Андріївни – це саме ті риси, що притаманні сучасній жінці-науковцю. Н.А.Буяк виконує наукову та педагогічну роботу на кафедрі, бере активну участь у виконанні держбюджетної наукової тематики, що охоплює питання створення системи енергоменеджменту та управління енергоспоживанням об'єктів комунальної енергетики. Під її керівництвом захищаються дип-

ломні роботи бакалаврів, вона активно залучає студентів до наукової діяльності, публікує статті у співавторстві зі студентами та магістрами, що підвищує рівень дослідницьких робіт університету. Н.А.Буяк розробила методичні матеріали та підготувала комп'ютерні практики дисципліни "Методи енергетичного моніторингу та енергоаудиту".

Роботи Н.А.Буяк двічі відзначені дипломом переможця на конкурсах наукових робіт, у т.ч. на Всеукраїнському конкурсі "Молодь – енергетиці України". Активний характер та легка вдача не дозволяють Надії Андріївни зупинитися. Вона займається волонтерською діяльністю (організовує дитячі свята для дітей з обмеженими можливостями), цікавиться мистецтвом, захоплюється малюванням, до того ж є багатодітною мамою і щасливою дружиною.

Колектив кафедри теплотехніки та енергозбереження ІЕЕ щиро вітає Надію Андріївну Буяк і бажає нових звершень і натхнення в роботі.

М.М. Шовкалюк,
доцент кафедри ТЕ ІЕЕ

Спілкування, викладання, навчання – це моє покликання

Серед робіт, представлених восени на конкурсі "Таланти КПІ 2018", художні полотна доцента кафедри теоретичної та прикладної економіки М.М.Дученко привертали загальну увагу. Вона і стала переможцем у номінації "Живопис".

Редакція "КП" звернулася до Марини Михайлівни з проханням розповісти про свою роботу в КПІ ім. Ігоря Сікорського, захоплення та творчість. Наводимо її розповідь.

Спочатку про себе

Я киянка в третьому поколінні, дуже люблю наше місто. Батько – професор, д.т.н., завідував кафедрою охорони праці в Київському інституті харчової промисловості. За його підручником і досі навчається чимало студентів. Мама – доцент, к.е.н. Фах для мене вибрали батьки, а я просто погодилася. Мабуть, багато людей можуть сказати про себе те саме.

Отримавши диплом з відзнакою інженера-економіста, навчалася в аспірантурі КНЕУ, захистила дисертацію, маю ступінь кандидата економічних наук, народила сина. Робота викладачем була для мене бажаною, базуючись на досвіді батьків. І ось після декретної відпустки, в січні 1990 р. мені випала щаслива (як пізніше зрозуміла) нагода стати викладачем Київської політехніки, де й працюю майже вже 30 років.

У 1990-х в університеті активно розвивався напрям економічної освіти: відкривалися нові спеціальності, створювалися нові кафедри, і врешті – факультет менеджменту та маркетингу. Я працювала на посаді асистента, потім доцента, отримала вчене звання, викладала економічні дисципліни на різних факультетах. А це постійне самонавчання і самовдосконалення. І врешті зрозуміла, що спілкування зі студентами, викладання, навчання, робо-

та з людьми – це і є моє справжнє покликання. Я знайшла в собі природну здатність пояснювати складні речі простими словами і на простих прикладах, отримуючи від роботи величезне задоволення.

Марина Дученко

У середині 90-х країна почала докорінно змінюватися, і мені як викладачу економіки стало бракувати знань і розуміння ринкових процесів. І знову щаслива можливість. Завдяки КПІ і факультету менеджменту та маркетингу, я успішно закінчила міжнародну бізнес-школу. Це була перша американська фінансово-банківська програма в Міжнародному інституті менеджменту в 1996–97 рр. Це був не просто ступінь MBA, а повний переворот у свідомості: нові знання, нові методи навчання, нові люди, нові враження, нові погляди. Протягом наступних років я працювала у сфері розвитку фінансового ринку як кон-

сультант, експерт, аналітик у різних міжнародних проектах, освоїла професію бізнес-тренера. Отримані знання і досвід постійно використовую в студентській аудиторії.

Тепер про творчість

Писати картини почала три роки тому. Абсолютно несподівано. До того ніколи не малювала, хіба що пробувала олівцем відтворювати ілюстрації з улюблених книжок. І ось одного жовтневого дня проходила повз кіоск із художнім приладдям і розговорилася з продавцем. Він запропонував спробувати себе в живописі. Мені стало смішно: я ж не вмю малювати! Та продавець показав мені полотно з контурами відомої картини: мокре від дощу та підсвічене різнокольоровою рекламою місто. Це як розмальовка, сказав він, релакс для сучасної людини. Я купи-

ла полотно, маленький набір масляних фарб і два пензлики.

Наступні чотири години старанно розфарбовувала картон. Поняття не мала, як працюють маслом, які інструменти потрібні, як тримати пензлик, які є техніки мазків, як змішувати фарби і отримувати потрібні кольори, коротше – повний нуль. Але яке то було задоволення! Картина вийшла яскрава, хоча і трохи примітивна. Виставила її на фейсбук і несподівано отримала купу позитивних відгуків. Друга картина теж була по контурах, але я вже внесла корективи в кольорову гаму. А далі пішли самостійні роботи.

Та скрізь потрібні знання. Годинами переглядала майстер-класи в інтернеті, читала статті з техніки живопису, дивилася як працюють художники. І малювала. Процес захоплював. Дуже підтримували друзі, подарували голландські фарби і купу полотна. У вільний час почала відвідувати студію. Роботи ставали кращими. Друзі почали замовляти картини як подарунки до свят.

Щоб роботи побачили світ, знову допоміг рідний університет. Участь у конкурсі "Таланти КПІ 2017" – перша публічна презентація моєї творчості. Дуже хвилювалася: як сприймуть мої роботи незнайомі люди. Виставила 14 картин, які, вважала, не дуже соромно показати. І диплом переможця, отриманий із рук проректора, став повною несподіванкою. Підходили студенти і колеги, ділилися враженнями. Це додало впевненості і мотивації для подальшої творчості.

До конкурсу 2018 р. готувалася свідомо. Усі картини, представлені на "Талантах КПІ 2018", написані протягом останнього року. Люблю яскраві кольори. В природі, в одязі, в інтер'єрі. Яскраві фарби створюють позитивний настрій. Мені здається, якщо дивитися на яскраву картину – стаєш трохи щасливішим. Все, що малюю, – це відображення мого внутрішнього світу, захоплення, почуттів, бажань.

Подобається малювати воду. Бо це стихія життя. Навіть у спокої вона сповнена прихованого руху. На неї можна дивитися, споживати, в ній можна жити, отримувати інформацію. Вода і проста, і водночас, загадкова. Картину із зображенням моря можна повісити в будь-якому приміщенні, вона виглядатиме гармонійно. Гори – то символ величі природи. Тому і манять, і кожної миті виглядають по-різному.

Закінчення на 8-й стор. ➔

Хлопці-політехніки небезпідставно переконані, що найрозумніші і найвродливіші дівчата навчаються саме на їхньому факультеті (інституті). Не є винятком і ФТІ. Від посмішки білявки Каті Чуніхіної тріпотить не одне хлопчаче серце. Та дівчина – сама серйозна.

До Київської політехніки Катя прийшла два роки тому, вступивши на магістерську програму кафедри прикладної фізики. До цього вона чула багато схвальних відгуків про КПІ ім. Ігоря Сікорського та про складність навчання в університеті, тож і вирішила спробувати свої сили. Сфера її наукових інтересів – фізика напівпровідників і мікроелектроніка. Спроба виявилася вдалою і взаємовигідною: у ФТІшній спільноті з'явилася здібна працююча дослідниця, а студентка отримала фахові знання і досвід практичної роботи.

Її здобутки були настільки значними, що увінчалися іменною

Гарна, розумна і працююча

стипендією Президента України.

Дівчина поділилася своїми враженнями від навчання в університеті: "Протягом двох років у магістратурі я значно поповнила скарбничку своїх знань та умінь, набула нових навичок і отримала можливість ще раз доторкнутися до дивовижного і безмежного світу фізики. У ФТІ я зустріла багато цікавих людей, які, так само як і я, захоплені красою законів природи, що їх фізика, у своєму вічному прагненні, бажає донести до кожного, хто намагається

Катя Чуніхіна

осягнути розумом основи світобудови".

Сьогодні магістрантка є співвинавцем державної тематики Інституту фізики напівпровідників ім.В.Є.Лашкарьова НАН України з розробки технології виготовлення фотодіодів для середнього інфрачервоного діапазону на основі ан-

тимоніду індію (InSb). Магістерська робота також присвячена цій тематиці. Студентка розповіла, що її наукова робота пов'язана з військовою тематикою, адже напівпровідникові діоди на основі антимоніду індію набули широкого застосування для детектування середньохвильового інфрачервоного діапазону спектру випромінювання, яке відповідає

випромінюванню нагрітих тіл. Сфера застосування таких фотодетекторів є досить широкою, якщо говорити про матричні прилади, що складаються з великої кількості пікселів для детектування набору різних частот випромінювання.

У розмові дівчина навела слова Цицерона: "Жити – означає мислити", і додала: "За свої знання хочу подякувати викладачам і наставникам, які своїм прикладом надихали на нові звершення".

У вільний час, якого зовсім небагато, Катя, як сама зізналася, "трохи грає на фортепіано, трохи пише вірші". До речі, останні дослідження свідчать, що люди, які досягли успіху в науці, зокрема Нобелівські лауреати, в дитинстві займалися музикою.

У майбутньому студентка планує продовжити навчання в аспірантурі та займатися науковою діяльністю. Для цього є і бажання, і знання, і можливості.

Инф. ФТІ

Стипендіатка Кабінету Міністрів з ІПСА

Наприкінці минулого року стипендією Кабінету Міністрів України для молодих учених, які успішно проводять наукові дослідження, здійснюють актуальні науково-технічні розробки і вже досягли визначних результатів, відзначили асистента кафедри математичних методів системного аналізу, молодшого наукового співробітника науково-дослідного відділу системної математики Інституту прикладного системного аналізу кандидата фізико-математичних наук Лілію Сергіївну Палійчук.

Лілія Сергіївна вступила до аспірантури КПІ ім. Ігоря Сікорського в 2011 році. Навчалася та проводила наукові дослідження під керівництвом доктора фізико-математичних наук Павла Олеговича Касьянова. Основні напрями її наукових досліджень пов'язані з розвитком теорії нелінійного та багатозначного аналізу, нелінійних диференціально-операторних рівнянь, включень і варіаційних не-

рівностей. Результати наукових досліджень за останні п'ять років були втілені в 22 наукові праці, серед них 6 статей у Scopus та 4 – в Web of Science.

Після закінчення аспірантури Лілія Сергіївна продовжила працювати в ІПСА на посаді молодшого наукового співробітника. Вона виконавець численних науково-дослідних робіт МОН України та НАН України, зокрема виконавець НДР по грантах Президента України та НДР по грантах НАН України для молодих учених. У 2018 році захистила дисертацію на тему "Багатозначний аналіз еволюційних систем хвильового типу з нерегулярними обмеженнями".

Її науковий керівник д.ф.-м.н. П.О.Касьянов зазначив: "Лілія Сергіївна – одна з моїх кращих учениць. Вона досить давно працює в колективі НДВ системної матема-

Лілія Сергіївна Палійчук

тики, активно працювала над виконанням наукових тем НАН України та МОН України. Її результати, що стосуються асимптотичної поведінки розв'язків хвильових систем, можуть стати запорукою та підґрунтям для подальших теоретичних і прикладних досліджень і наукового співробітництва з провідними університетами України і закордону".

Молодий науковець не зупиняється на досягнутому. У подальшому вона планує продовжувати працювати за науковими напрямами кафедри, розширювати тематику досліджень, розглядати більш широкі класи задач різної природи, зосередити увагу на прикладних аспектах уже отриманих теоретичних результатів.

Побажаємо ж їй успіхів на непростому шляху наукового пошуку.

Інф. ІПСА

Мрії повинні здійснюватися

Олена Вікторівна Стець

skills) та спілкування студентів, які вивчають промисловий інжиніринг і менеджмент.

А ще Олена Вікторівна має пристрасть до танців. Лише за останній рік вони з партнером узяли участь у більш ніж десяти всеукраїнських та міжнародних змаганнях. У жовтні пара стала фіналістом та призером World Pro-Am Cup в MonteCarlo Monaco. Минулий місяць приніс їм перше та третє місце у міжнародному турнірі StarLight "Grand Prix" Cup 2019. Наразі йде підготовка до XXX ювілейного міжнародного фестивалю "Parad nadiu 2019".

Розповіддю про свою роботу та захоплення Олена Вікторівна люб'язно поділилася з читачами "КП".

Я народилася в казковому європейському місті на західній Україні, де розмовляють різними мовами, де в мирі та злагоді живуть понад 100 національностей. Я виросла в інтелігентній читаючій родині, де високо цінували знання, почуття гумору та право на особистий простір. Мене оточували співзвучні мені люди, які ділилися знаннями та життєвим досвідом. А тепер я повертаю борги молодому поколінню. Власним прикладом намагаюся довести, що критеріями індивідуальності та інтересу до життя є Знання, Вміння і Врження.

Незважаючи на те, що сфера моєї діяльності – це ІТ, комп'ютерні технології, інформацій-

ні системи та інші "цікавості", які ведуть у віртуальний світ, мені хочеться, щоб мої студенти пам'ятали, що нічим не замінити радощі реального світу. У кожного вони свої. У моєму випадку – це танці.

У 40 років я зрозуміла, що хочу танцювати. Просто хочу! Мені цікаво все: від історії танцю, музики, біографій танцюристів до щоденного процесу тренувань, годин фізичних навантажень і зміни себе.

У навчанні, як і в танцях, важливо помічати, коли саме у вас виникають сильні почуття. Наприклад, якщо почуття виникають від самого процесу опанування чогось нового, то це творче занурення, залучення у те,

Закінчення на 8-й стор. ➔

Думка студентів кафедри математичного моделювання економічних систем ФММ про свого викладача інформаційних технологій к.ф.-м.н. Олену Вікторівну Стець однакова: з нею цікаво і весело. Предмети викладає професійно, зрозумілою мовою, а що вже на вигадки здатна – то лише плюс. Приміром, заліки наприкінці року приймає "з новорічним настроєм", коли і студенти, і викладач з'являються вбраними в елементи новорічних костюмів. Як же тут не вивчити задане, щоб не засмутити викладача?

Саме її студенти запропонували стати керівником студентського науково-культурного клубу "ESTIEM Local Group Kiev", де проходять культурно-наукові заходи з розвитку професійних навичок (hard skills) і універсальних компетенцій (soft

О. Стець (у центрі) зі студентами після заліку "з новорічним настроєм"

Ім'я Тетяни Олексіївни Афанасьєвої-Еренфест (19.11.1876 – 14.4.1964, в західній літературі – Ehrenfest-Afanassjewa) мало відомо широкому загалу, хоча вона зробила неабиякий внесок у розвиток науки.

Її чоловіка, Пауля Еренфеста, стаття "Концептуальні засади статистичного підходу в механіці" (1911), написана для "Енциклопедії математичних наук" на замовлення Фелікса Клейна, є найбільш цитованою роботою зі статистичної механіки.

В її статті "Однобічність, необоротність і друге начало термодинаміки" (1928 р.) вперше обгрунтовано загальноприйнятий нині поділ другого начала термодинаміки на два незалежних положення: принцип існування ентропії і принцип зростання ентропії. У цій самій статті під на-

Тетяна і Пауль. 1904 р.

звою "Аксиома про тепловий зв'язок" уперше сформульовано те, що сьогодні називають нульовим началом термодинаміки. Там же введено розрізнення двох видів необоротності, необхідність якого і сьогодні усвідомлена не всіма.

Тетяна Олексіївна зробила помітний внесок у розвиток теорії подібності: у 1925 році вона вивела дві основні теореми цієї теорії для випадку подібності будь-яких явищ природи і в основному завершила створення основ цієї теорії.

Вона була видатним педагогом, розробила оригінальну систему викладання геометрії в школі. У 1924 р. опублікувала брошуру "Що може і має дати навчання геометрії нематематику", яка вплинула на викладання математики в нідерландських школах. У цій брошурі вона обгрунтувала ту ідею, що діти віком від 10 до 18 років можуть найкраще вивчати математику у три етапи: спочатку інтуїтивно (шляхом вивчення навколишнього світу і його просторових властивостей), потім систематично (шляхом виявлення закономірностей) і, нарешті, аксіоматично – доводячи теореми на основі аксіом.

Народилася Тетяна Афанасьєва 19 листопада 1876 р. в Києві. У дворічному віці втратила батька і виховувалася в Петербурзі в родині дядька – Петра Афанасьєва, спочатку інженера, а згодом професора Технологічного інституту. У 1900 р. закінчила із золотою медаллю математичне відділення фізико-математичного факультету петербурзьких Вищих жіночих (Бестужевських) курсів. У 1900–1902 рр. працювала викладачем математики в жіночій гімназії і, одночасно, на Вищих жіночих курсах. Навесні 1902 р. виїхала за кордон для вдосконалення в математиці і фізиці. У Геттінгенському університеті слухала лекції Давида Гільберта і Фелікса Клейна. Там познайомилася з Паулем Еренфестом, який раніше навчався у Відні, але тимчасово перейшов до Геттінгенського університету. 21 грудня 1904 року вони побралися у Відні. Від їхнього шлюбу народилося четверо дітей: Тетяна (1905–1984), Пауль (1915–1939), Галина (Анна Галинка) (1910–1979), Василь (1918–1933).

П.Еренфест у 1904 р. блискуче захистив докторську дисертацію у Відні. Його опонент, Л.Больцман, дав високу оцінку роботі. Попри це Еренфест довго не міг знайти постійне місце роботи. Тому восени 1907 р. сім'я приїхала в Петербург. Тетяна Олексіївна знову почала викладати математику в гімназіях і на Вищих жіночих курсах, а Пауль ніде влаштуватися не зміг, хоча поступово склав магістерські іспити з фізики і математики, як це тоді

вимагалось. За п'ять років він лише два семестри читав лекції з математичної фізики в Політехнічному інституті без зарахування в штат. Він активно займався наукою. Опублікував кілька статей – самостійно і спільно з дружиною. Крім того, у своїй квартирі Еренфести організували семінар (гурток), де раз на два тижні молоді фізики і математики обговорювали актуальні проблеми фізики. Там бували майбутні академіки А.Йоффе, Д.Рождественський, В.Міткевич, майбутні професори А.Добіаш, А.Фрідман, Я.Тамаркін та ін. Цей семінар мав величезний вплив на розвиток теоретичної фізики в Росії і СРСР.

На початку 1912 р. П.Еренфест здійснив поїздку по Європі в пошуках місця роботи, а також розіслав свою і дружини статтю з Математичної енциклопедії провідним європейським фізиком. Ознайомившись з цією статтею, Нобелівський лауреат Г.Лоренц запропонував П.Еренфесту стати його наступником з теоретичної фізики в Лейденському університеті. У жовтні 1912 р. сім'я переїхала в Лейден. Еренфест читав студентам лекції з електродинаміки, статистичної фізики, квантової теорії. Він також організував щотижневий семінар з теоретичної фізики, з якого вийшли такі відомі фізики, як Дж.Уленбек, Х.Крамєрс, Я.Бюргєрс, С.Гаудсміт та ін.

У 1914 р. Еренфести побудували в Лейдені, на вулиці Троянд, власний будинок у стилі неокласицизму за проектом Тетяни Олексіївни (нині – пам'ятник архітектури). У будинку була кімната для гостей. Якось Еренфест запропонував черговому гостю розписатися на стіні цієї кімнати. Це стало традицією, і за два десятиліття там з'явився не

Т. Афанасьєва-Еренфест читає лекцію в м. Орджонікідзе (нині – Владикавказ). 1933 р.

один десяток автографів, у тому числі 15 підписів нобелівських лауреатів – М.Планка, А. Ейнштейна, Н. Бора, В.Гейзенберга, В. Паулі, М. Борна, Е.Шредінгера, П.Капиці, І.Тамма та ін.

Сумуючи за батьківщиною, і щоб реалізувати себе як викладача, Т.А.Афанасьєва-Еренфест у 1926–1933 рр. щорічно їздила в СРСР. Вона читала

лекції з математики і методики її викладання в Педагогічному інституті Сімферополя (1927–1928 рр.), Горському практичному інституті народної освіти (м. Орджонікідзе, нині – Владикавказ) (1932–1933 рр.), була професором Другого московського університету (1931 г.). Пауль Еренфест також постійно підтримував контакти з фізиками з СРСР, надсилав їм літературу, організовував стажування молодих дослідників у європейських університетах і лабораторіях.

На початку 1930-х рр. П.Еренфест часто впадав у депресію. Він гостро переживав прихід до влади Гітлера в Німеччині у 1933 р. Допомігав влаштуватися на роботу фізикам, яких виганяли з університетів. Гнітило його і те, що молодший син, Василь, був душевно хворим і перебував у спеціальних клініках. У стані гострої кризи 25 вересня 1933 р. П.Еренфест застрелив із револьвера сина і застрелився сам.

У 1939 році загинув під лавиною в Альпах їх старший син Пауль, який з ранніх років виявляв неабиякі здібності до фізики, навчався в Парижі у П.Оже і, починаючи з 19-річного віку, щоріч-

Учасники петербурзького гуртка фізиків. Сидять (зліва направо): П.Еренфест, А.Йоффе, Д.Рождественський, Т.Афанасьєва-Еренфест. Стоять (зліва направо): В.Чулановський, Г.Вейхарт, Л.Ісаков, Г.Перліц, В.Бурсіан, Я.Шмідт. 1912 р.

но публікував по кілька статей з досліджень космічних променів у провідних наукових журналах.

Старша дочка Еренфестів, Тетяна Аарденне, стала математиком. Дочка Галина ван Боммель-Еренфест стала художницею. Разом з чоловіком, теж художником Якобом Клоотом, була ілюстратором популярної серії дитячих книжок, де вони виступали під псевдонімом El Pintor. Під час Другої світової війни німецькі окупанти посадили Галину до в'язниці, де вона втратила ненароджену дитину, а її чоловіка загинув у концтаборі Собібор.

Попри всі пережиті негаразди, Тетяна Олексіївна зберегла творчу активність до останніх днів. У 1956 р., у 80-річному віці, вона видала монографію з основ термодинаміки, а чотири роки потому нову книгу – з методики викладання математики.

Її біографія і наукова спадщина в останні роки привертають увагу все більшого числа дослідників з різних країн. У другому номері за 2003 р. журналу "Наука і наукознавство" вийшла стаття киянки А.С.Литвинко про Афанасьєву-Еренфест. Можна сподіватися, що в Києві вийде і книга про неї.

Справа всього життя – аеробіка

Гордість вітчизняного спорту та Київської політехніки зокрема – Тетяна Володимирівна Пасічна, керівник спортивного клубу "Талісман КПІ", заслужений тренер України зі спортивної аеробіки, головний тренер національної збірної команди зі спортивної аеробіки (з 1999), суддя міжнародної категорії (з 1990), голова Федерації України зі спортивної аеробіки і фітнесу (з 1993), чемпіонка світу 2003 та 2006 рр. зі стрендфлексу, володар Сертифікату визнання Міжнародної федерації аеробіки.

У КПІ. Понад 40 років Тетяна Володимирівна працює викладачем фізичного виховання КПІ ім. Ігоря Сікорського. У 1998 – 2004 рр. – заступник декана факультету фізичного виховання і спорту (нині – ФБМІ). У 1984 р. в Київському політехнічному інституті було створено клуб "Талісман", який з часом став центром спортивної аеробіки та фітнесу України. Тренер підготувала 12 майстрів спорту міжнародного класу, 37 майстрів спорту зі спортивної аеробіки, серед них два чемпіони Європи, п'ять – срібні призери чемпіонатів Європи, три – бронзові призери чемпіонатів світу. Нагороджена Почесним знаком "100 років КПІ", має звання "Заслужений працівник НТУУ "КПІ".

В Україні. Важко переоцінити внесок Т.В.Пасічної в становлення й розвиток аеробіки і фітнесу в Україні. Професійна майстерність і сучасні підходи до підготовки й проведення всеукраїнських змагань зі спортивної аеробіки вивели Україну на міжнародний рівень. Збірна України впевнено увійшла до складу кращих збірних команд Європи та світу. Україна 30 років бере участь у міжнародних змаганнях. За безпосередньою участю Тетяни Володими-

ривної стала зустріч з Говардом Шварцем – засновником спортивної аеробіки у світі. Подружжя Говарда та Карен Шварців узагальнило критерії і правила, ініціювало проведення чемпіонатів з аеробіки у США. У 1990 р. було створено міжнародну федерацію і проведено перший чемпіонат світу зі спортивної аеробіки.

Тетяна Володимирівна Пасічна

ривної стала зустріч з Говардом Шварцем – засновником спортивної аеробіки у світі. Подружжя Говарда та Карен Шварців узагальнило критерії і правила, ініціювало проведення чемпіонатів з аеробіки у США. У 1990 р. було створено міжнародну федерацію і проведено перший чемпіонат світу зі спортивної аеробіки.

Про Т.В.Пасічну із захопленням і вдячністю відгукуються учні, колеги – усі, хто зустрічався і працював з нею.

Ігор Корольов, журналіст газети "Україна молода": "Мамою" української спортивної аеробіки з повним правом можна вважати Тетяну Пасічну. Завдяки енергійності та ентузіазму цієї жінки ми в організаційному сенсі не наздоганяли Америку, і навіть за "залізною завісою" йшли паралельним курсом зі світом аеробіки".

Ліна Пойденко, випускниця факультету фізичного виховання КПІ: "Ми познайомилися в далекі 90-ті, коли аеробіка тільки зароджувалася. Тетяна Володимирівна перша в Україні почала розвивати спортивну аеробіку як повноцінний вид спорту. Не було професійних тренерів зі спортивної аеробіки, цим видом спорту займалися тренери з гімнастики, акробатики, синхронного плавання тощо. Завдяки Т.В.Пасічній багато з них здобули вищу спортивну освіту і стали справжніми професіоналами, спортивна аеробіка набула в Україні широкої популярності, з'явилися сильні спортсмени. Я в КПІ теж отримала другу вищу освіту. Дуже вдячна своєму педагогу за увагу і допомогу.

В Україні проводиться багато змагань різного рівня – це вимагає великого ентузіазму, багато сил і терпіння. Ми пишаємося, що збірні команди під керівництвом Тетяни Володимирівни успішно виступають на міжнародних змаганнях. Хочеться побажати їй здоров'я і натхнення для продовження цієї активної роботи. Ми її працю дуже цінуємо".

Світлана Толмачова, викладач кафедри фізичного виховання КПІ: "У 1983 р. тренер збірної команди КПІ з художньої гімнастики Т.В.Пасічна запропонувала створити навчальне відділення аеробіки. На той час цей вид спорту був на піку популярності, наплив

студентів – шалений. Під керівництвом Т.В.Пасічної працювало п'ять викладачів. На базі нашого залу аеробіки проводилися семінарські заняття з аеробіки, виступали провідні фітнес-інструктори з Європи, з інших республік Радянського Союзу. На телебаченні з'являлися уроки аеробіки, викладачів нашого відділення запрошували на зйомки. Той час залишив яскраві спогади, ми були молоді, завзяті. Завдяки відкриттю цього навчального відділення стало цікавіше працювати, відкрилося нове дихання".

Світлана Атаманюк, зав. кафедри фізичного виховання ЗНТУ: "У кожній людини своя формула успіху, свій шлях. Хочу сказати кілька слів про президента Федерації України зі спортивної аеробіки та фітнесу, заслуженого тренера України, Тренера з великої літери, педагога від Бога, просто про красиву жінку і хорошого друга Т.В.Пасічну.

Виховавши не одне покоління чемпіонів, Тетяна Володимирівна навчає своїх підопічних не тільки перемагати, а й бути щасливими після великого спорту. Змінюються покоління спортсменів – Т.В.Пасічна залишається, не даючи нікому поблажок і послаблень. Вона надихає і рухає нас уперед. Тренерський штаб збірної України зі спортивної аеробіки, очолюваний Тетяною Володимирівною, успішно готує спортсменів-переможців. Життя неодноразово ставило перед Т.В.Пасічною дилему: заробляти гроші чи займатися улюбленою справою. Але вона завжди робила тільки те, чого бажала найбільше. Це й привело до успіху.

Колеги: Т. Пасічна та С. Атаманюк

"Спорту вищих досягнень" без масового і дитячого не буває! Тому Тетяна Володимирівна приділяє величезну увагу розвитку студентського та дитячого спорту. Спортивна аеробіка увійшла до програми з фізичного виховання в багатьох ЗВО України, працюють ДЮСШ, спортивні клуби в усіх регіонах. Діє велика освітня програма з підготовки фахівців, яку очолює Тетяна Володимирівна.

Вона має розуміння і підтримку, зокрема і від адміністрації КПІ ім. Ігоря Сікорського та Запорізького національного технічного університету. Зацікавленість ректорів М.З.Згуровського та С.Б.Белікова дозволяє створювати спільні наукові та освітні проекти, проводити на базі цих ЗВО тренувальні збори та змагання всеукраїнського й міжнародного рівнів, що сприяє розвитку аеробіки в Україні".

Закінчення на 8-й стор. ➔

Табір "Політехнік", 1984 р.

рівни було проведено чемпіонат світу зі стрендфлексу (нового виду програми з фітнесу), підготовлено чемпіонів Європи та призерів чемпіонату світу, введено нову спеціалізацію з аеробіки до програми ЗВО, відкрито кафедри з аеробіки та ДЮСШ, організовано і проведено два чемпіонати Європи в м. Києві (1998 р., 2006 р.) та ін. Усе це свідчення високого професіоналізму спортсменки та відданості своїй улюбленій справі.

Справа всього життя – аеробіка

Президент ФУСАФ Т. Пасічна та ректор ЗНТУ С.Беліков на церемонії нагородження Кубка України зі спортивної аеробіки

Закінчення. Початок на 7-й стор.

У родині. Тетяна Пасічна має двох доньок, які також досягли значних успіхів у спортивній аеробіці. Для родини Пасічних уже зовсім мало залишилося місць на глобусі, де прапорцями не позначені країни, в яких вони не виступали. Та сьогодні головний сенс життя громадського діяча, спортсменки, наставниці, мами і бабусі – це четверо онуків: Нікіта, Беата, Матвій і Соломія.

Коли буває дуже складно або, навпаки, дуже радісно, у цієї незвичайної жінки самі собою складаються рядочки віршів:

*И быть, и слыть, и в памяти остаться...
Как лучший друг, желанный тренер,
опытный судья.
Уметь, иметь, и на плаву всегда
держаться.
На благо мира, света и добра – судьба моя.*

*С судьбою спорить я не стала,
Всю жизнь трудилась и мечтала,
Мечты сбывались, новые являлись,
Так жизнь прошла, воспоминания
остались...*

Н.М. Лозенко, викладач ФБМІ

Мрії повинні здійснюватися

Закінчення. Початок на 5-й стор.

що робиш. Якщо отримуєш задоволення від досягнення результату, коли мозок або тіло стає сильнішим, гнучкішим, – це орієнтація на розвиток себе. Бути в ейфорії, коли тебе високо оцінюють викладачі та колеги – це про визнання. А ось з нетерпінням чекати наступного заняття – це рідкісне відчуття, яке можливе, коли основною мотивацією є особистість викладача.

О. Стець на міжнародному турнірі

Це все працює! Потрібно тільки бути чесним з самим собою.

Я дуже люблю студентів, вдячна їм за невгамовний інтерес до життя, за дивовижну здатність нічого не боятися, залученість в усі процеси, нехай навіть утопічні й несерйозні з точки зору дорослої людини. Саме їх "А чому б ні?!" – найголовніший стимул у моїй професії.

Для мене велике щастя знати, що натхненні моїм прикладом "ніколи нічого не пізно" колеги, студенти та навіть їх батьки, відкривають для себе ті сфери, куди колись закрили шлях, вирішивши, що вже пізно.

Те, чим ви займаєтесь, повинне робити вас щасливими! І зовсім не важливо, де це відбувається: на площі нового міста, на танцювальному паркеті або навіть у лекційній аудиторії.

І ще... Мрії обов'язково повинні здійснюватися!

Олена Стець, доцент кафедри ММЕС

Спілкування, викладання, навчання – це моє покликання

Закінчення. Початок на 4-й стор.

Я переконана: наш світ не обмежується нашою уявою про нього. Є щось набагато більше і значуще, неосяжне. І колись ми обов'язково про це дізнаємося. Прагнення до розуміння пробуджує фантазію. Люблю фантастику, фентезі, казки. В дитинстві перечитала всі 200 томів науково-фантастичної бібліотеки. Тому в моїх роботах присутня тема фентезі, космосу, стихії.

У мене багато творчих ідей. Хочеться спробувати нові техніки, матеріали, інструменти, міркую над можливістю системного навчання у професійних художників. У планах на майбутнє – організація власної тематичної виставки. Головна проблема – брак часу. Та бажання сильніше.

На майбутнє

Думаю, в кожній людині закладено творчі здібності, ба-

гато і різних. Але ми в полоні стереотипів, слухаємо оточуючих, а не себе. Як визначити свої здібності? Просто прислухаймося до своїх бажань. Те, що хочеться робити понад усе, і є основна здібність. І немає значення – уміємо ми це робити чи ні. Просто треба захотіти почати. Не чекати, що "з неба зійде натхнення", а просто працювати. На моє переконання, людина створена для щастя. А творчість – його складова. Щасливі люди живуть довше. Це медичний факт.

М. Дученко, доцент ФММ

Роботи М. Дученко на конкурсі "Таланти КПІ 2018"

«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК»

газета Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
<http://www.kpi.ua/kp>

✉ 03056, Київ-56
проспект Перемоги, 37
корпус № 1, кімната № 221
✉ gazeta@kpi.ua
☎ гол. ред. 204-85-95; ред. 204-99-29

Начальник відділу зв'язків із ЗМІ

Д.Л. СТЕФАНОВИЧ

Головний редактор
В.В. ЯНКОВИЙ

Провідні редактори

В.М. ІГНАТОВИЧ

Н.Є. ЛІБЕРТ

Додрукарська підготовка матеріалів

О.В. НЕСТЕРЕНКО

Дизайн та комп'ютерна верстка

І.Й. БАКУН

Л.М. КОТОВСЬКА

Коректор

О.А. КІЛІХЕВИЧ

Реєстраційне свідоцтво Кі-130 від 21. 11. 1995 р.

Друкарня КПІ ім. Ігоря Сікорського, видавництво «Політехніка», м. Київ, вул. Політехнічна, 14, корп. 15

Тираж 500

Відповідальність за достовірність інформації несуть автори. Позиція редакції не завжди збігається з авторською.